

3 ЖИТТЯ В ТРЕЙД-ЮНІАХ.

Під повизим наголовком відкриваємо ми в "Укр. Роб. Вістях" куток для висвітлювання праці в трейд-юніах. Часті трапляються в "Укр. Роб. Вістях" дописи з майнерських околиць та від залізничників (переважно секшинменів), але вони все губляться поміж іншими дописами.

Трейд-юніїний рух є відділений від інших робітничих організацій, він працює цілком на іншому полі діяльності, тому корисним буде освічувати його окремо в пресі.

Нашим бажанням є захищати українських членів трейд-юнії діяльністю в юніїїному русі і устами їх самих дати їм широку можливість обговорювати всі свої юніїїні справи на сторінках "Укр. Роб. Вістей". Тому ми визнаємо всіх перебігів українських робітників, що працюють в майнах, лісах, на залізницях, в залізничоружних шпах ріжних місцевостей Канади писати до цього розділу про життя в трейд-юніах, про боротьбу, про умовини праці, про платню, про ріжнішю платні між юніїїніми і неюніїїніми робітниками.

Деякі наші робітники, головині з майнерських місцевостей, коли пишуть про працю відділів ТУРФДім та Р.З.Т., то одначасно в тому дописові пишуть і про трейд-юніїїну роботу. Це не дуже відповідо, бо згадак про трейд-юніїїну роботу губиться й проходить не замітно, головачо для тих, що трейд-юніїїним рухом цікавляться. Взагалі, ми в той думки, що краще писати лише про одну справу нараз, про кожну організацію та її діяльність зокрема. Тоді такий матеріал дуже легко розпреділювати в газеті, а потім читачеві легко за ним шукати. Скажемо: то цікавиться трейд-юніїїним рухом, той шукатиме за відповідним розділом, а не по цілій газеті; то цікавиться справами Р.З.Т., той шукатиме за "Кутком Р.З.Т.", хто за ТУРФДім, К.П.К. і т. д.

В кожнуму разі, коли часамі простиме писати в одному дописові про Р.З.Т. і ТУРФДім, то вже ніяк не годиться писати в тому самому дописові про трейд-юнію чи К.П.К. Краще написати окремий короткий допис про кожну з цих організацій. На цьому виграє кожна організація й читач, що за відповідним матеріалом шукає.

Починаючи дописом з Колмен, Алта., розділ "3 життя в трейд-юніах", ми кличемо вас, працівників в трейд-юніах, писати до цього розділу про ту трейд-юнію, якої ви є членом і де працюєте. Писати коротко, але з часта. Давати всі інформації про юніїїну про умовини праці, про платню й т. ін. Ми віримо, що це буде цікаво для всіх читачів "У.Р.В.", бо пра-

це кукос хліба для робітника, боротьба за працю, це боротьба за існування. Редакція.

ПОЛОЖЕННЯ МАЙНЕРІВ В КОЛМЕН АЛТА.

Майнери в Колмен пережили за минулих кілька років досить тяжкі часи. Виглядів на краще нема. Умови праці в майнах не зовсім відрадні. Тут працює досить поважне число імігрантів, які не є обзнайомлені з працюю в майнах, а це часто буває причиною ріжних випадків каліцтва. Прибувші імігранти переважно приїхали з Чехословаччини. Це робітники, які нічого не знають про організацію і яких трудно втягнути до юніїї. А при праці втрапляє один наперед другого, що мало не порвуться.

Вистарчіть зайти і подивитися до лікарського офісу в означені лікарські години: одні скаржаться лікареві на крижі, а другий на біль в грудях, третій, що його болить в жолудку і т. ін. Коли я поставив їм питання, що за причина, що ви так тяжко працюєте, то вони відповіли, що мусять, бо бояться втратити роботу. Я пояснив їм, що компанія не може їх відправити, не маючи на це певної причини. Далше, ми маємо юніїї і є вибраний майнерський комітет, який розсліджує ріжні непорозуміння, що виринають між майнерами і компанією. Такий комітет дає свій звіт перед загальним членством і члені рішають дану справу. Тож нема причини боятися, лише треба вчасати на юніїїні мітінги.

Відповіди їх була така: "Мітінги відбуваються в той час, коли нам якраз пора йти на вечерню" до косяцола, бо князь (піп) буде сварити". Майнери таких робітників, властиві починають підганяти і інших.

Деяким майнерам обіцяють пани онтерійський ринк вугля й кажуть, що майні пічуть робити стаю.

Чи не думают пани про третю знижку платні на весні 1928 року? Майнери не забули за минувші дві знижки платні, коли пани все дурили їх онтерійським ринком. Але тепер майнери переконались, що їх було обдурено.

На цих місці можна порушити багато важних справ, з якими майнери стращаються при праці. Але це не буде важним для загалу, це більш місцеві справи.

Кличу всіх читачів "У.Р.В.", всіх місцевих робітників вчасати на юніїїні мітінги, не пропускаючи ані одного. Не кажіть, товариші, що на цих мітінгу

не будуть порушуватись важні справи. Приходіть самі і кличте свого товариша на працю! Зробіть ці юніїїні мітінги живими! Бо тільки в єдності, в організації сила. Е.Г.а.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ В КЕЛГАРИ.

В днях 25. до 27. березня ц. р. відбулася в Келгарі, Алта., конференція делегатів відділів вище згаданої жіночої організації. Участь в конференції була досить численна й між іншими делегатками була теж т-ка Новаковська від відділу ТУРФДім.

Наради й реферати, які відбувалися під проводом місцевих Ф. М. Еді з Ріджайні, відносилися головно до питання мінімальної й максимальної платні для жінок-робітниць.

Із звітів делегаток виявляється, що найбільше поступила вперед Ліга жінок-робітниць в Ріджайні, яка вела свою роботу в ріжних напрямках, організуючи дівчат-робітниць в ради і цілі поборювання виписку їх великими скелами при помочи контрактів на основі самих "комішинів" від проданих товарів.

Вкінці ухвалено цілу низку резолюцій, між-іншим про контролю держави над продаванням гострих напиктів, про суспільне забезпечення без оплат з боку забезпечених, про усунення релігійного навчання зі всіх шкіл і про прилучення Ліги жінок-робітниць до трейдс-конгресу.

410 МІЛІОНІВ НА БУДУВАННЯ НОВИХ 57 ЦУКРОВАРЕНЬ

Цього року Цукротрест України починає здійснювати свій 4-ти річний план капітального будівництва нових 57 цукроварень та капітальної перебудови старих цукроварень, на що мають витратити 410 мільонів карбованців.

Перші 2 цукроварні — Бродецьку та Турбовську мають цього року збудувати на Поділлі. Починаючи з 1928 року, темп будівництва буде побільшений, а саме, що року будуть будувати по 10 нових цукроварень. 1932 року мають завершити цей план збудуванням останніх 15 нових цукроварень. На будівництво 51 цукроварень та сільгоспів призначено 169 мільонів карбованців. На будівництво старих цукроварень та перебудування сільгоспів — за п'ятирічний планом приділено 241 мільонів карбованців. Увесь цей план тепер поданий до вищих урядових органів на затвердження.

Драмгурток при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу розскаже Вам в суботу, 9. квітня дуже цікаву "Батькову Казку" на 5 дій. Приходіть послухати.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ НОВОГО УКР. РОБ. ДОМУ.

Ексонива, Онт.

Бажано освітати на сторінках "Укр. Роб. Вістей" поділитися з організованим робітництвом в Канаді та Злучених Державах однією радісною подією, яку пережили українські робітничі організації ТУРФДім з північного Онтеріо. Дотеперішня історія північного Онтеріо не пам'ятає такого свята, такої маніфестації укр. робітництва, як ця, що її устроїли відділи ТУРФДім з Ексонива, Тімкінс і Савт-Порквопай в день 27. березня ц. р. В цей день відбулось відкриття ново-збудованого Українського Робітничого Дому в Ексонива, Онт. Щоб взяти масову участь в цьому святі, відділи ТУРФДім в Тімкінс і Савт-Порквопай, порозумівшись між собою, виявили спеціальний потяг і приїхали до нас в числі 236 осіб. Місцевий жіночий відділ, щоб угостити своїх дорогих гостей, приладив перекуску і угостив їх після змови. Хоч початок свята проголошено було на 7. години, та нова селя була заповнена по берези вже о 6-ій годині. В цьому святі виступали всі три місійні хори, фіналіндська дута оркестра К.П.К. з Тімкінс, діточі мандолиної оркестри, дівчачий, танці, що виконали молоді артисти з діточої школи ТУРФДім з Тімкінс і т. ін. Крім цього виступили 2 бесідники т.т. Костиник з Савт-Порквопай і М. Гнатюк з Тімкінс. Перший бесідник говорив на тему "Завдання робітництва під теперішню пору", з чого виявився він досить вдоволюючий. Другий промовець т. Гнатюк розповів про народження нашої організації в Канаді, про наші дотеперішні здобутки, та своєю широкою промовою немов зачарував публіку. Він знав місце робітництва до широкій праці в ново-збудованій святині, кузні знання, де буде куватися зброя працюючого робітництва для боротьби за визволення нової нашої класи. Взагалі концерт цей остільки у нас на довго в пам'яті.

Про самий концерт можна сказати тільки те, що кожну точку його виконало артистично. Про задоволення присутніх всіх свідчить факт, що на завіт т. М. Гнатюка присутні заохили на сплату Укр. Роб. Дому \$753.36. Це доказує, що робітництво вміє доносити дійсно пролетарську справу. Жаль тільки одного, що крім присутніх поперх 450, окола 200 людей з браку місця мусли повернути назад. Про що солідарність я не в силі багато писати, тільки в першу чергу подякує від імені всіх наших організацій як місцевому робітництву, так і позичесним ботінім організаціям, а особливо т.т. М. Гнатюковій й Г. Рубанцеві, як ініціаторам цієї масової події. Честь вам 4 члени присутні! Ви загартували наше завдання до дальшої освітньо-організаційної праці, як рівно-ж нашу місцеву публіку, котра перед тим відносилась до нас з недовіром. Сьогодні ціла нація кольонія звернулася до нас з повагою то довір'ям і починає гуртуватися біля ново-збудованої інституції.

На цьому місці звернувся ще раз до наших членів і членкинь. Товариші! До тепер наша праця була на 50 процент спрважкова і в з-за браку приміщення, а тепер? Тепер до широкій і солідарній праці, бо поле для нас широче. Тільки склупіть свої сили, а побіда за нами; бо де злука, там сила!

При цій нагоді подаю звіт жертводавців з попередніх підприємств і підчас самого відкриття У.Р.Д. Попередня збірка вносить \$701.50 Збірка т. Дерія в Калускейніг 19.00 Відділ Р.З.Т. в Киркленд Лейк 17.00 Кость Гордійчук (збірка) 5.00 Іван Перегінський 7.00

Ленив Девченко 3.00 Н. Н. 5.00

Разом \$757.50

На концерт-мітінгу в часі відкриття Укр. Роб. Дому заложили салдокучі товариші в товаришки: По \$50.00: Гумецько, Яніцка, Стефанюк, С. Мороз, В. Ярош, Стефанюк; по \$25.00: М. Гнатюк, Ів. Скулчизький, М. Петрученко, Ф. Флако; по \$10.00: Гудюк, Юлда, Шутков, Мальчевський, Т. Гордійчук, Г. Рубанцев; Кароль Кушнір \$6.00; по \$5.00: Ташук, Касян, Демичук, Кшановський, Т. Безубець, Нікафорук, Івако, Ганусек, Кушнір, Миколюк, Фішук, Стефанюк, Саличук, Кибка, Сако-робогац, Мельник, Василана Мороз, Гумецько, Палагнюк, Шинка, Лакуста, Бобчук, А. Лон, Барабаш, Козак, Козлов, Мандрик, Гасбін, Костиник, Терещук, Залеский, Капоуцак, Яніцка, Ю. Мороз, Г. Залеский, Кузик, Пасичник, Барабаш, Мимрик, Гнатюк, Шалаган, Чепій, Крамар, Матигудук, Максими, Скрипник, Бобчук, Гудюк, Івако, Чорний, Писанко, К. Василан, Кухар, Корман, Брисевич, Постовий, Вовіда; Стефанюк \$3.00; по \$2.00: Мимрик, Паурич, Долинчук, Фішук, Чарнецький, Самбірський, Маркевич, Юрчиць, Вроник, Яхнок, Маричук, Назарук, Кучмак; по \$1.00: Миролюк, Шевчук, Андрійчук, Крамар, Голошук, Матимж, Костюк.

Декларовано на концерті: К. Запотошна \$20.00; М. Миролюк \$15.00; по \$10.00: Г. Шот, В. Калпчук, М. Герчук, В. Білозар; по \$5.00: І. Перегінський, Шеремета.

Загальна сума жертв на відкриття У.Р.Д. вносить \$753.36 Попередньо проголошено \$757.50

ПРО ПРАЦЮ В ВІДДІЛІ ТУРФДІМ.

Келгарі, Алта.

Дорога Редакціє! Посилаю Вам \$4.00 на "У.Р.В." і \$1.50 на "Робітництво" і \$0.50 на пресовий фонд, разом \$6.00. А тепер хочу написати дещо про Келгарі й про життя в нійому. Самий я живу тут від 1910 р. Був колись черковним урядником і передовим членом в патріотичнім товаристві. Але з хвилею, коли тут засновано робітнече товариство, я вступив до нього й осяю в ньому по сьогоднішній день. І про це наше робітнече товариство Укр. Роб. Форм. Дім хочу сьогодні написати дещо більше. Воно-ж розвивається тут найкраще з поміж всіх інших товариств, дарма, що є тут ще й церковне й народницько-православне товариство.

Накраще поступає в нас робота в ділянці мистецтва, зате в освітній праці за мала участь членства, бо зазедло 10 на 60 членів і членкинь приходили на читання всевітньої історії, історії України й політичної економії. Зараз відбувається тут наука англійської мови 3 рази в тижді, але й тут учасників дуже мало.

На кінець згадаю ще, що на 60 членів нашої організації зазедло 10 мають горожанські папери, а решта не дають про це, хоч справа горожанства є дуже важна для нашого членства. Треба-б якимсь способом вплинути на членів не-горожан, щоб вони вже раз вистаралися о горожанські папери. М. Романів.

"ГАЙДАМАКИ" НА ПРОВІНЦІИ.

Саскатун Саск.

В п'ятницю, 18. ц. м. відіграно у нашому У.Р.Д. в Саскатуні перший раз на заході драму "Гайдамаки". Поки приступимо до оцінки гри акторів, позволю собі сказати пару слів про саму драму. Сама драма ріжниться як змістом так і формою від всіх інших драм. Вона вимагає великої точності в її виконанні. Найменша неточність у спусканні завіси і в освітленню робить немиле враження на глядачів. Рівнож годиться зазначити, що червоне світло не повинно бути засвічуване за сценою в таких місцях, де гайдамаки йдуть підпалювати і руйнувати замок; рівнож треба завісу спускати в час, а не по нудно довгих паузах. На це сценарич повинен звертати на будуче пильну увагу. Беручи під увагу за малу сцену до цієї штуки, як рівнож короткий час до її підготовки, драма випала надсподівано добре.

"Вісім снів" поези виявлялись зі свого завдання прекрасно. Тиха дикція і гармонійні голоси робила гарне враження на публіку. — Зализак виявився зі своєї ролі добре. Його гримський голос надавав до виключення воєнного запалу у повстанських селях. Бандурист виявився зі своєї ролі добре, тільки його голос був місцями за слабкий. Повне признание належить Оксані, яка виявилась зі своєї ролі по мистецтву, помімо чого, що не був її перший виступ на сцені. Сам Ярем грав досить добре. Рішучий і завзятий Гонта холоднокровно убивав своїх дітей, чим робить незначиме враження на глядачів, які повинні бути з своїх місць, щоб краще прилучитися великій трагедії. Його гробовий дрожащий голос яркас на-

давався до цієї ролі. Рівнож добре виявився зі своєї ролі Лейба з жінкою та дочкою. Конфедерати з полковником на чолі грали досить добре. Що до гуртів, то вони виявили надсподівано добре, беручи під увагу короткий час їхньої підготовки. Музика, яка складалася з пана, скрипки, корнета і баса пригравала дуже гарно.

Селя була переповнена так, що десято мусів стояли і за браку сидень. Кожний сідив з напруженням весь перебіг драми, як щось нове, різне, промовляюче до душі. Всі вийшли з салі незвичайно вдоволені, а на домагання публіки, драмгурток відіграв цю штуку варту в п'ятницю, дня 25. березня ц. р.

УВАГА! ФОРТ ВІЛГІЯМ, ОНТ.І

Дня 16. квітня ц. р. відбується в салі Фінляндського Робітничого Дому на вул. Робертсона в Форт Віл'ям ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ, в якому візьме участь 60 осіб — дослосих і дітей. Є вони всі учасниками тримісячного курсу танків, що відбувався при відділі ТУРФДім під управою Т. Гащина.

Програма вечірки дуже багата, бо складається з 25 точок ріжнородних українських народних танків. Сподіємось, що загал українського робітництва з Форт Віл'ям і околиці зацікавиться цим першим виступом наших курсантів і прибуде численно на цей вечір і то тимчасово, що цілою цєю вечір є допомогти будуючи Укр. Роб. Дом в Форт Віл'ям. Початок в год. 8.30 вечером. Вступ для дослосих 40 ц., для дітей 15 центів. Тож приходіть всі масово і на час!

ТЕАТРАЛЬНІ ВИСТАВИ ПІДЧАС З'ЇЗДУ ТУРФДІМ В ЕДМОНТОНІ.

Драмспівгурток та оркестра при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні готуються на час провінційального з'їзду ТУРФДім з такими виставами:

В П'ЯТНИЦЮ, 15. КВІТНЯ, діточа школа й оркестра виставлять прекрасну діточу оперу укр. композитора М. Лисенка КОЗА ДЕРЕЗА.

В СУБОТУ, 16. КВІТНЯ, драмспівгурток виставить велику історичну драму з часів визвольної боротьби українського народу з під польської шляхти п. н.

ТАРАС БУЛЬБА.

В НЕДІЛЮ, 17. КВІТНЯ, спільними музичними й співачками силами при Укр. Роб. Домі відбувається

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ.

Всі ці вистави відбудуться вечерами в Укр. Роб. Домі. Приходіть і приїждіть на них громадою. Запрошуємо на них доколических фермерів. Ці вистави будуть тісно сполучені із з'їздом ТУРФДім. Драматичні й співачко-музичні сили завзято до цих вистав пригтовляються.

ГОСТІ НА ПРОВІНЦІАЛЬНОМУ З'ЇЗДІ ТУРФДІМ В ЕДМОНТОНІ, АЛТА.

Адбертійський Провок на своєму засіданні 4. квітня ухвалив запросити на провінційальний з'їзд ТУРФДім представників таких робітничих і фермерських організацій в Едмонтоні: від Миського Комітету К.П.К., від парламентарного клубу Злучених Фермерів Алберті; від Миського Комітету Канадійської Партії Праці; від Провінійального Екзекутивна Канадійської Партії Праці; від Трейд енд Лейбор Кавнсил; від групи робітничих радних в Едмонтоні та від групи робітничих шкільних тростців в Едмонтоні. Представником Ц.В.К. ТУРФДім на з'їзді буде В. Н. Колісник, комуністичний аддермен миської ради у Вінніпегу.

Представники цих організацій промовлятимуть на з'їзді в суботу, 16. квітня, в 3-ій годині по полудні.

ГЕРМІНІЯ ЦУР МЮЛЕН.

ПАТРІОТ.

Колі Вільгельм Майер, повертаючись із англійського полону, перебішов німецький кордон і вперше після трох років знову ступив на німецьку землю, — велика сльоза скотилася йому з очей. Він став на коліна, низько вклонився і поцілував землю.

Товариші зареготали. Вільгельм Майер спалахнув: — Чого регочете? Що землю поцілував? Так це-ж німецька земля, Німеччина, моя батьківщина!

І дучи далі, ца тиха, завжди сумна й суворя людина всміхалася кожнуму дереву, кожнуму будинкови, немов би давнім любимим приятелям. Його не дожидав ніхто. Батьки вже помиррали, єдиний брат загинув на війні. Товариші, — люде, що з ним він разом ішов, — гаряче сперечалися про революцію, про втечу кайзера, про республіку. Вільгельма Майера це цікавило дуже мало. Він не розумів, як це людина може втіхати, покинувши батьківщину

в біді на призволяє: а чи імператор, чи республіка — то це було йому однаково: так чи сик, йому лишалася його побида, вбога, але тим любіша йому Німеччина, рідний край, батьківщина.

— Ми знову піднесемо Німеччину на височині, — говорив Вільгельм Майер, і очі йому сали. Маленька сухорлява людина почувала в собі сили велетня, немов би була здатна сама одна виконати таке незрівнянно тяжке діло.

Вільгельм Майер повернувся до міста, де мав роботу перед війною. Коли він побачив над залізничним двірцем червоний прапор, що йому він присягав на вірність? Його не видно було ніде, немов би він зник з лица землі. Вільгельмові Майерові стало дуже гірко. Хто смів пограбувати йому його прапор? І навіть ту червону ганчірку почеплено над урядовим будинком? І він розпачливо дивився вгору. Я-

кийсь робітник підійшов до нього: — Що, товаришу, — радіеш нашому прапорові?

Вільгельм Майер хотів же гримнути на робітника, але не зміг: адже робітник говорив по німецьки, був йому братом, що з ним вони разом мають підносити батьківщину знову на височині.

Він пішов до своєї старої фірми і там зустрів його цілком незнайома. Звичайно, його місце вже давно не було вільне, але-ж він міг стати за завідателя складом. Старший син хазяїна служив в однім полку з Вільгельмом Майером, і хоч жовніри його там і дуже не любили, то все-ж Вільгельм Майер був радий побачитися з ним знову.

— Я знаю, що ми можемо поклататися на вас цілковито, без найменшого сумніву, — сказав йому хазяїн. — А за цих нелепних часів такі люде, як ви, нам дуже цінні.

Вільгельм Майер виріс на селі. Його батько був незаможний селянин, що завжди мусів тяжко воювати зі злиднями. Дитячі роки хлопця минули в безперервній тривозі: що як не витримаємо, як втрачимо наш двір? Він любив убогий тисний селянський двір, як якусь живу істоту, — так само й худу корівку та так само кошалці кози.

Хлопець ходив до сільської школи. Тут його учено, що є тільки одним-одна чогось варна країна на світі — Німеччина. В Німеччині — все добре й гарне: німецькі монархи з давніх давніх були найбільшкращі й найрозумніші люде, що тільки про добро своїх підданців і дбали; ці-ж підданці теж були найкращі й найрозумніші люди на світі — великодушні, прості, вірні обов'язкам і готові на жертви. І навпаки, їхні сусіди — оті Французи — то зрадливий, легководухий, ледачий, розпусний народ, що не має ні краплини глибокої душі Німців. Та що! Був навіть і такий час у їхній історії, коли ці безбожні люде скарали на горді злого короля й королеву, бат'ківщині, вбогий Німеччині; як же-б він міг про це забути? І він став на роботу.

чи про жадливі злочинства французької революції. В душі малого Вільгельма повставав образ Французів: дикі, кровожерні люде, що затіяли в засіді, готові що хвилею напасти на мирних і працюючих Німців. По-за тим були ще Англіїці; вони не такі шкідливі, як Французи, але вчитель називав їх народом крмарів і гешетарів, казав, що вони дають тільки про власну користь, і понад усе ласі до грошей. А на сході — руські. Коли вчитель оповідав щось про руських, то завжди так, що в школа мусли реготати. Адже вони не тямлять ні читати, ні писати, живуть, наче та худоба, дужають горівку, як інші люде воду, жеруть лайові свічки, як шурі.

Працюючи в полі, малий Вільгельм не раз згадував свою шкільну науку, дуже радіючи, що він — Німець, а не зрадливий Француз, як і не дикий руський. Він згадував також, як гарно побіла Німеччина Францію 1871 року і як ще раніше герої німецької свободи — Шіль, Кернер, Люцов — одчайдушно воювали зі страшним Наполеоном. Школярі мусіли вчити вірші з тих часів, і хлопець, бувши на самоті,

инколи проказував ці вірші в голос, а то повний одушевлення і трохи фальшиво — бо мав кепський слух — співав "Wacht am Rhein".

Колі Вільгельмові було одинадцять років, довго очікувана біда таки нашла на всю його родину. Батьки мусли продати свій двір. Черноволося людина, з горбатим носом, повила геть лобу корівку, Вільгельм дивився на це, ковтаючи сльози. Батько безсило сів на лавку перед хатою, пробурмотавши: — Проклятий Жид!

Мати голосно плакала. Після цього вони переїхали до міста. Вільгельм наваявся з розношника. Часто заводилася йому, що не всі-ж Німці такі добрі й великодушні, як цього вчив його старий учитель, але він потішав себе думкою: "Це лише міські!"

Старший брат працював на фабриці. Старого батька цілком приглушило: він не навчив високі будинки, голосливий вулиці і безліч люду на них. Його тягло на село, і він нудьгував. А далі почав пити. Коли він напивався, то йому здавалося, що він знову дома, чухаючі сина, гострий і терпкий дух землі. Він ставив що далі

то гіршим тягарем для родини, і коли його вдарили трещі і він через три дні помер, то родина лише вільніше зітхнула.

Вільгельм працював надзвичайно совісно й старанно. Він був амбітний хлопець, завжди чогось учився і врешті дослужився до конторського писаря.

Тут ударила війна. Вільгельм Майер вибрався на неї з захопленням. О, він уже задасть перцю цій наволочи, що напала на його лобу, миру, безневинну Німеччину! У нього був такий настрій, немов би він сам один зможе перебити цілий полк ворогів.

Через півроку опинився він в англійській полоні. На другий рік війни померла його мати, а незабаром після цього склаво голову на західнуму фронті старший брат. І ось тепер Вільгельм Майер знову повернувся до дому. Всі свої сили й змагання він присвятив тому, щоб допомогти батьківщині, щоб знову піднести її на височині. Щоб знову з повним правом можна було співати: "Німеччина, Німеччина вище над усе!" (Далі буде.)